

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL ALYTAUS APSKRITIES VIRŠININKO ADMINISTRACIJOJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. gegužės 29 d. Nr. KA-P-31-2-20
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
2008-06-11 pavedimą Nr. P-31-2

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Lina Nalivaikienė (grupės vadovė)
Ramunė Simaškienė
Mindaugas Milkevičius

Auditas pradėtas 2008-06-11
Auditas baigtas 2009-05-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrolė.lt

TURINYS

Įžanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	7
1. Dėl valstybinės žemės apskaitos ir jos atvaizdavimo apskrities finansinėse ataskaitose	7
2. Dėl pavedimų lėšų, gautų už valstybės išperkamą žemę, panaudojimo apskrityje	10
3. Dėl žemės reformos lėšų panaudojimo	10
4. Dėl debetinio ir kreditinio įsiskolinimo	11
5. Rekomendacijos	12
6. Kiti pastebėjimai	12
Priedai	14

IŽANGA

Valstybinį finansinį (teisėtumo) auditą, vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu¹ patvirtinta 2008 metų valstybinio audito programa ir Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus pavedimu², atliko vyriausioji valstybinė auditorė Lina Nalivaikienė (grupės vadovė), vyresnioji valstybinė auditorė Ramunė Simaškienė ir valstybinis auditorius Mindaugas Milkevičius.

Audito tikslas – įvertinti 2008 metų finansinės atskaitomybės ir kitų ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą bei valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę. Įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audituotas subjektas – Alytaus apskrities viršininko administracija (toliau – apskritis), adresas: Tvirtovės g.1 / Naujoji g. 2, 62113 Alytus. Identifikavimo kodas 188697315.

Audituojamu laikotarpiu iki 2008 m. gruodžio 19 d. apskričiai vadovavo apskrities viršininkas Eugenijus Palavinskas, nuo 2008 m. gruodžio 24 d. – Algimantas Bražionis, Apskaitos ir finansų direktoriumi dirbo Albertas Kupinas.

Audito ataskaita pateikia tik audito metu atliktus ir nustatytus dalykus, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ir kitas ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą, jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-01-02 įsakymas Nr. V-1 „Dėl 2008 metų valstybinio audito programos“ (su vėlesniais pakeitimais).

² Valstybės kontrolės l. e. p. 3-iojo audito departamento direktoriaus 2008-06-11 pavedimas Nr. P-31-2.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinama apskrities 2008 metų finansinė atskaitomybė: Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1); Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2); Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 3); Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 4); Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5); Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6); Finansinio turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 7); Atsiskaitymų už ilgalaikio materialiojo turto nuomą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 8); Valstybės valdžios, valdymo, teisėsaugos, vidaus reikalų, saugumo, kitų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos institucijų ir įstaigų etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-1); Ikimokyklinių, visų tipų bendrojo lavinimo, internatinių ir vaikų globos bei kitų švietimo įstaigų darbuotojų etatų ir vaikų bei moksleivių kontingento plano įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-2); Sveikatos priežiūros, socialinės globos bei rūpybos įstaigų ir darbuotojų etatų plano įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-5); Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11).

2008 metais apskrities administracija, 11 pavaldžių įstaigų ir 5 struktūriniai padaliniai vykdė 14 programų: „Valstybės politikos įgyvendinimas“, kodas 1.1; „Tarptautinis regioninis bendradarbiavimas“, kodas 1.25; „Vaikų, moksleivių ir suaugusiųjų ugdymas“, kodas 2.19; „Socialinių paslaugų plėtra globos ir sveikatos įstaigose“, kodas 2.20; „Viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų plėtra ir modernizavimas“, kodas 2.22; „Regiono kultūros plėtra“, kodas 2.24; „Regiono kūno kultūros ir sporto plėtra“, kodas 2.27; „Gestų kalbos vartojimas“, kodas 2.28; „Vaikų globos namų išlaikymas“, kodas 2.29; „Žemės reforma“, kodas 3.6; „Žemės ūkio institucijų išlaikymas“, kodas 3.15; „Rajonų (savivaldybių) teritorijų perspektyvinių žemėtvarkos schemų rengimas“, kodas 3.21; „Pasėlių laukų ribų žymėjimas“, kodas 3.30; Specialioji programa, finansuojama iš biudžetinių įstaigų pajamų įmokų, kodas 2.81.

Apskričiai 2008 metams įstatymu³ buvo skirta 39 569,0 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų programoms vykdyti.

Apskričiai 2008 metais papildomai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais⁴ skirta

³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 3 priedėlis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2008-02-06 Nr. 90; 2008-04-17 Nr.350; 2008-05-16 Nr.455; 2008-07-23 Nr.766; 2008-10-22 Nr. 1062.

458,8 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų, iš jų: 74,0 tūkst. Lt darbuotojų minimaliajai mėnesinei algai padidinti; 250,0 tūkst. Lt upinių mašalų naikinimo biologinio preparato pirkimo, naudojimo ir poveikio tyrimų išlaidoms padengti; 50,0 tūkst. Lt viešajai įstaigai Valkininkų vaikų ligoninei „Pušėlė“ (Varėnos rajono savivaldybė, Valkininkų geležinkelio stotis) virtuvės ir valgyklos patalpų remonto išlaidoms padengti ir virtuvės įrenginiams įsigyti; 4,8 tūkst. Lt paramai nepasiturintiems šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo; 80,0 tūkst. Lt Simno specialiosios mokyklos (Alytaus rajono savivaldybė, Simnas, Vytauto g. 20) valgyklos ir gamybinių patalpų remonto išlaidoms iš dalies padengti.

Vykdyti specialiajai programai, finansuojamai iš biudžetinių įstaigų pajamų įmokų, apskritis 2008 metais gavo 334,0 tūkst. Lt viršplaninių pajamų.

Minėtoms programoms įgyvendinti apskritis iš valstybės biudžeto 2008 metais gavo ir panaudojo 39 867,6 tūkst. Lt asignavimų.

Valstybinis auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁵.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama juo teisėtai. Visiškas užtikrinimas yra neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad mes netikrinome 100 proc. ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių bei sudarytų sandorių.

Auditui taikyti du kiekybinio reikšmingumo lygiai:

➤ 1 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 399,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose yra nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

➤ 1 proc. Išlaidų sąmatų vykdymo balanso aktyvo likučių, tai yra 2 788,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma parodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodyti duomenys apie turtą ir įsipareigojimus, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos.

Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti įrodymus, reikalingus audito tikslams pasiekti, apskrityje susipažinta su pokyčiais veikloje, organizacinėje struktūroje ir apskaitos sistemoje, nustatyta reikšmingo iškraipymo rizika ir svarbiausios audito sritys. Vertinant vidaus kontrolę, buvo susipažinta su vidaus kontrolės aplinkos ir procedūrų pokyčiais, įvertintas nustatytų kontrolės procedūrų veiksmingumas ir nuoseklumas.

⁵ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

Atlikę vidaus kontrolės aplinkos pokyčių tyrimą ir įvertinę kontrolės procedūrų veiksmingumą bei nuoseklumą audito įrodymus nepriklausomai nuomonei pareikšti surinkome atlikę mažos apimties savarankiškas audito procedūras apskrities administracijoje, o apskričiai pavaldžiose biudžetinėse įstaigose – Druskininkų sanatorinėje mokykloje, Simno ir Rudnios specialiosiose mokyklose, Valkininkų ir Merkinės pagrindinėse mokyklose – vidutinės apimties savarankiškas audito procedūras. Audito procedūras atlikome šiose srityse: darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų (įskaitant socialines išmokas (pašalpas)), prekių ir paslaugų naudojimo išlaidų (įskaitant gautinas ir mokėtinas sumas), ilgalaikio turto (įskaitant trumpalaikį turtą, atsargas ir užbalansines sąskaitas).

Vykdam 2008 m. valstybinio audito programą, valstybės kontrolieriaus įsakymu⁶ nustatytos sisteminių tyrimų sritys:

- pavedimų lėšų, gautų už valstybės išperkama žemę, panaudojimas apskrityse;
- valstybinės žemės apskaita ir jos atvaizdavimas apskričių finansinėse ataskaitose.

Šiose sisteminių tyrimų srityse buvo atliktos audito procedūros.

⁶ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-02-22 įsakymas Nr. V-37 „Dėl 2008 m. valstybinio audito programos vykdymo“.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl valstybinės žemės apskaitos ir jos atvaizdavimo apskrities finansinėse ataskaitose

Apskrities apskaitos registruose buvo užregistruoti ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse parodyti 23 patikėjimo teise valdomi žemės sklypai, esantys po apskrities patikėjimo teise valdomais pastatais ir statiniais, kurių vertė 13 884,3 tūkst. Lt. Šie žemės sklypai apskaitoje užregistruoti indeksuota verte, kuri nurodyta VI Registrų centro pažymėjimuose apie Nekilnojamojo daikto ir daiktinių teisių į jį įregistravimą nekilnojamojo turto registre.

Per 2008 metus apskritis apskaitos registruose papildomai įregistravo 4186 patikėjimo teise valdomus žemės sklypus, kurių vertė 162 650,5 tūkst. Lt. Auditoriai nustatė, kad 2008 m. apskrities apskaitoje įregistruoti 4186 žemės sklypai yra apskaityti nominalia žemės verte, kuri nustatyta pagal Žemės įvertinimo tvarką⁷ – 162 650,5 tūkst. Lt.

Iš viso apskrities Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse parodyti 4209 patikėjimo teise valdomi suformuoti žemės sklypai, kurių vertė 176 534,8 tūkst. Lt, iš jų:

- 515 žemės sklypų, perduotų naudotis kitiems subjektams pagal panaudos sutartis, kurių vertė 36 556,0 tūkst. Lt;
- 3656 žemės sklypai, perduoti naudotis kitiems subjektams pagal nuomos sutartis, kurių vertė 125 923,5 tūkst. Lt;
- 25 žemės sklypai, esantys po apskrities patikėjimo teise valdomais pastatais ir statiniais, kurių vertė 13 924,5 tūkst. Lt;
- 13 žemės sklypų, kurie nėra išnuomoti ar perduoti tretiesiems asmenims pagal panaudos sutartis, kurių vertė 130,8 tūkst. Lt.

1.1 Atlikę audito procedūras apskrities struktūriniuose padaliniuose – Alytaus miesto ir Alytaus rajono žemėtvarkos skyriuose, nustatėme, kad šie skyriai, savarankiškai tvarkantys buhalterinę apskaitą ir sudarantys finansinę atskaitomybę, nesivadovavo Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu⁸, nes radome į apskaitos registrus neįtrauktus apskrities patikėjimo teise valdomus 43,8 tūkst. Lt nominalios vertės 5 žemės sklypus, kurie nėra išnuomoti ar perduoti naudotis pagal panaudos sutartis tretiesiems asmenims:

- Alytaus r. savivaldybė, Krokialaukio mstl., kadastro Nr. 3323/0003:25, sklypo plotas 0,1672 ha, nominali vertė 2,9 tūkst. Lt;

⁷ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-02-24 nutarimas Nr. 205 (su vėlesniais pakeitimais).

⁸ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais), 6 str. 2 d.

- Alytaus r. savivaldybė, Luksnėnų k., kadastro Nr. 3328/0002:23, sklypo plotas 0,2334 ha, nominali vertė 3,9 tūkst. Lt;

- Alytaus m., Ežerėlio g. 39, kadastro Nr. 1101/0021:287, sklypo plotas 0,0664 ha, nominali vertė 4,4 tūkst. Lt;

- Alytaus m., Pramonės g. 41, kadastro Nr. 1101/0001:126, sklypo plotas 0,1500 ha, nominali vertė 7,3 tūkst. Lt;

- Alytaus m., Ulonų g. 10A, kadastro Nr. 1101/0030:46, sklypo plotas 0,2330 ha, nominali vertė 25,3 tūkst. Lt.

Šie sklypai neparodyti ir apskrities suvestiniame Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse.

Nustatėme, kad Alytaus rajono žemėtvarkos skyriaus apskaitos registre ir apskrities Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse neparodytas apskrities patikėjimo teise valdomas 1,47 ha žemės sklypas, esantis Alytaus r. savivaldybėje, Arminų II kaime, kuris 2008 m. vasario 28 d. valstybinės žemės nuomos sutartimi Nr. N-68 išnuomotas J. Žilinskui, žemės sklypo nominali vertė 1,2 tūkst. Lt.

Atsižvelgiant į tai, kad apskaitos registruose neužregistruotos minėtų žemės sklypų nominalios vertės, sąskaitos 011 „Žemė ir žemės ištekliai“ likutis sumažintas 45,0 tūkst. Lt.

Apskrities viršininkas įsakymu⁹ „Dėl valstybinės žemės sklypų apskaitos“ nurodė Žemės tvarkymo departamento teritorinių žemėtvarkos skyrių vedėjams organizuoti apskrities viršininko patikėjimo teise valdomų valstybinės žemės sklypų buhalterinę apskaitą, vadovaujantis apskrities viršininko administracijos vardu įregistruotų žemės sklypų registro dokumentais; gavus informaciją iš VĮ Registrų centro ir atsižvelgiant į žemės sklypų naudojimo teisėtumą įrodančius dokumentus (panauda, nuoma, pardavimas), žemėtvarkos skyrių apskaitos registruose apskaityti valstybinius žemės sklypus nominalia (neindeksuota) verte; užtikrinti, kad informacija apie apskrities viršininko patikėjimo teise valdomų valstybinių žemės sklypų formos pasikeitimą, pasibaigus ketvirčiui, per septynias darbo dienas būtų pateikta Žemės tvarkymo departamento direktoriui, kuris suderintą informaciją iki poataskaitinio ketvirčio 15 dienos turi pateikti Apskaitos ir finansų departamento direktoriui.

Kadangi apskrities Alytaus rajono ir miesto žemėtvarkos skyriai į apskaitos registrus neįtraukė įvykusių ūkinių operacijų, susijusių su turto pasikeitimu, todėl apskritis apskaitos registruose neužregistravo ir Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse neparodė apskrities patikėjimo teise valdomų 45,0 tūkst. Lt nominalios vertės šešių žemės sklypų, kurių plotas 2,32 ha.

⁹ Alytaus apskrities viršininko 2008-11-25 įsakymas Nr. (1.39.) 220 FV, 1.1-1.3 p., 1.5 p. ir 2 p.

Atsižvelgiant į tai, kad dviejuose žemėtvarkos skyriuose ne visi suformuoti žemės sklypai užregistruoti apskaitos registruose, negalime patvirtinti, kiek apskrityje iš viso yra suformuota ir neužregistruota žemės sklypų.

1.2. Auditoriai nustatė, kad žemėtvarkos skyrių apskaitos registruose dalis duomenų apie nuomojamos valstybinės žemės sklypų plotą ir nominalią vertę yra neteisingi:

- su AB „Lietuvos paštas“ 2006 m. rugpjūčio 3 d. pasirašytoje nuomos sutartyje Nr. N-103 nuomojamo žemės sklypo, esančio Vaisodžių k., Alytaus r., plotas 0,0478 ha, nominali vertė 0,6 tūkst. Lt, o apskaitos registruose įregistruotas šio žemės sklypo plotas 0,3186 ha, vertė 4,3 tūkst. Lt;

- su AB „Lietuvos telekomas“ 2000 m. birželio 28 d. pasirašytoje nuomos sutartyje Nr. N33/00-3569, nuomojamo žemės sklypo, esančio Vaisodžių k., Alytaus r., plotas 0,0255 ha, nominali vertė 0,3 tūkst. Lt, o apskaitos registruose įregistruotas šio žemės sklypo plotas 0,3186 ha, vertė 4,3 tūkst. Lt;

- su AB „Lietuvos paštas“ 2006 m. rugpjūčio 1 d. pasirašytoje nuomos sutartyje Nr. N-96 nuomojamo žemės sklypo, esančio Miroslavo k., Alytaus r., plotas 0,0950 ha, nominali vertė – 1,3 tūkst. Lt, o apskaitos registruose įregistruotas šio žemės sklypo plotas 2,1770 ha, nominali vertė 29,4 tūkst. Lt;

- su AB „Lietuvos telekomas“ 2000 m. birželio 28 d. pasirašytoje nuomos sutartyje Nr. N33/00-3570, nuomojamo sklypo, esančio Miroslavo k., Alytaus r., plotas 0,1129 ha, nominali vertė 1,5 tūkst. Lt, o apskaitos registruose įregistruotas šio žemės sklypo plotas 2,1770 ha, nominali vertė 29,4 tūkst. Lt.

Minėtų žemės sklypų plotas apskrities apskaitos registruose užregistruotas neteisingai – 4,71 ha didesnis, jų nominali vertė – 63,7 tūkst. Lt didesnė.

Atsižvelgiant į tai, kad apskaitos registruose užregistruotos minėtų žemės sklypų didesnės nominalios vertės, sąskaitos 011 „Žemė ir žemės išteklių“ likutis padidintas 63,7 tūkst. Lt.

Apskrities apskaitos registruose nebuvo užregistruotų patikėjimo teise valdomų suformuotų žemės sklypų arba duomenys apie jų vertę buvo neteisingi, todėl apskrities Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse parodytas 18,7 tūkst. Lt (63,7–45,0) didesnis ilgalaikio materialiojo turto (aktyvas, 4 eil.) ir ilgalaikio turto fondo (pasyvas, 55 eil.) likutis, o Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaitoje (forma Nr. 3) – šia suma didesnis žemės (4 eil.) likutis.

Apskirtyje ne visi suformuoti žemės sklypai buvo užregistruoti apskaitos registruose, todėl negalime patvirtinti, kiek žemės sklypų apskrityje iš viso suformuota ir neužregistruota.

2. Dėl pavedimų lėšų, gautų už valstybės išperkamą žemę, panaudojimo apskrityje

Apskritis Išlaidų sąmatų vykdymo 2007 m. gruodžio 31 d. balanse pavedimų lėšų ir kitų lėšų sąskaitose neišmokėtų kompensacijų už valstybės išperkamą žemę, mišką ir vandens telkinius likutis – 2 550,8 tūkst. Lt. Kad apskritis galėtų visiškai atsiskaityti su piliečiais už valstybės išperkamą žemę, mišką ir vandens telkinius, 2008 metais šių kompensacijų poreikis buvo 10 792,8 tūkst. Lt.

Apskritis 2008 metais kompensacijoms iš Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos už valstybės išperkamą žemę, miškus ir vandens telkinius gavo 10 785,8 tūkst. Lt pavedimų lėšų. Per 2008 metus apskritis piliečiams už valstybės išperkamą žemę, miškus ir vandens telkinius pervedė 11 316,8 tūkst. Lt. 2008 m. gruodžio 31 d. neišmokėtų kompensacijų likutis – 2 019,8 tūkst. Lt – parodytas apskritis Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo 112 sąskaitoje „Kitos lėšos“, pasyvo 174 sąskaitoje „Atsiskaitymai už deponitines sumas“. Šis neišmokėtų kompensacijų likutis susidarė 2002 m. gruodžio 31 d. – 2008 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu.

Pagrindinės kompensacijų už valstybės išperkamą žemę, miškus ir vandens telkinius neišmokėjimo priežastys: dalis piliečių nėra pateikę asmeninių sąskaitų numerių; savininkai yra mirę, o įpėdiniai nėra kreipęsi dėl paveldėjimo dokumentų; pasikeitę savininkų arba paveldėtojų adresai, tačiau savininkai arba paveldėtojai apskrities apie tai neinformavę.

Pažymėtina, kad neišmokėtų kompensacijų likutis 2009 m. kovo 31 d. – 1 972,6 tūkst. Lt.

3. Dėl žemės reformos lėšų panaudojimo

Apskričiai 2008 metais programai „Žemės reforma“, kodas 3.6, darbams vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁰ buvo skirta 4 490,0 tūkst. Lt. Apskritis 2008 metais gavo ir panaudojo 4 091,2 tūkst. Lt, arba 398,8 tūkst. Lt mažiau nei skirta minėtu nutarimu. Faktinės išlaidos 27,9 tūkst. Lt didesnės už kasines ir gautas asignavimus – jos sudaro 4 119,1 tūkst. Lt, nes liko 27,9 tūkst. Lt kreditinis įsiskolinimas rangovams už žemės reformos darbus.

¹⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-01-30 nutarimas Nr.79 .

Pagrindinės žemės reformos programos lėšų nepanaudojimo priežastys: pagal Konstitucinio teismo nutarimą¹¹ sustabdytas nuosavybės teisių atkūrimas į žemę, mišką ir vandens telkinius saugomose teritorijose - valstybiniuose parkuose ir valstybiniuose draustiniuose ir valstybinių žemės ūkio paskirties žemės sklypų pardavimas; rangovinės organizacijos ir individualios įmonės nutraukė žemės reformos žemėtvarkos darbų atlikimo sutartis, nes rengiamų žemės reformos žemėtvarkos projektų papildymo darbai iš projektų autorių reikalauja gerokai didesnių darbo laiko sąnaudų, negu ankstesniais metais rengti projektai. Be to, apskritis buvo numačiusi 60,0 tūkst. Lt iš šios programos lėšų sumokėti VĮ Registrų centrui už naudojimąsi šio centro nekilnojamojo turto ir kadastro duomenimis, tačiau dėl mažesnio šių duomenų poreikio liko nepanaudota 3,1 tūkst. Lt.

4. Dėl debetinio ir kreditinio įsiskolinimo

4.1. Apskričiai pavaldžioje biudžetinėje įstaigoje Valkininkų vaikų globos namuose „Spengla“ (toliau – globos namai) 2008 m. gruodžio 31 d. liko 8,1 tūkst. Lt debetinis įsiskolinimas šildymo išlaidų ir transporto išlaikymo išlaidų straipsniuose. Globos namai, nesilaikydami Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymo¹² reikalavimų, atliko 8,1 tūkst. Lt avansinius mokėjimus (7,3 tūkst. Lt iš šildymo išlaidų straipsnio ir 0,8 tūkst. Lt iš transporto išlaikymo išlaidų straipsnio), nepagrindus jų apskaitos dokumentais. Dėl to 2008 metų pabaigoje liko 8,1 tūkst. Lt debetinis įsiskolinimas, t. y. globos namai 2008 metams skirtus asignavimus naudojo 2009 metų išlaidoms dengti.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme¹³ numatyta, kad asignavimai skiriami biudžetiniams metams, biudžetiniai metai – tai metai, kurie prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d., o metams pasibaigus, disponuojamose sąskaitose esančios biudžeto lėšos, išskyrus nepanaudotus asignavimus specialiosioms programoms ir baigiamiems statybos objektams finansuoti, gražinamos į valstybės biudžetą ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos.

Apskričiai pavaldžioje biudžetinėje įstaigoje, nesivadovaujant teisės aktais, 2008 metų gruodžio mėnesį buvo atlikti 8,1 tūkst. Lt avansiniai mokėjimai už būsimas 2009 metų išlaidas.

Pažymėtina, kad apskrities viršininkas 2009 m. gegužės 28 d. raštu Nr. 3-1139-(3.7.) „Dėl audito ataskaitos“ informavo, kad minėtai įstaigai sumažino valstybės biudžeto asignavimus.

¹¹ Lietuvos Respublikos konstitucinio teismo 2007-07-05 nutarimas.

¹² Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas, 2001-11-06 Nr. IX-574 (su vėlesniais pakeitimais), 12 str. 2 d.

¹³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais) 2 str. 1 ir 3 d., 32 str. 1 d.

4.2. Apskričiai pavaldžioje biudžetinėje įstaigoje Alytaus valstybiniuose vaikų globos namuose (toliau – globos namai) liko 24,0 tūkst. Lt kreditinis įsiskolinimas už suteiktas šilumos energijos, elektros, ryšių ir kitas paslaugas. Globos namai, nesilaikydami Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių¹⁴, 2008 metų pabaigoje sąskaitas 200 „Išlaidos iš biudžeto“ ir 230 „Finansavimas iš biudžeto“ uždarė 24,0 tūkst. Lt didesne faktinių išlaidų suma, kuriai padengti nebuvo gautos ir panaudotos lėšos. Dėl šios klaidos globos namų Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso ir suvestinio apskrities Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso 41 eilutėje nenurodytas 24,0 tūkst. Lt sąskaitos 200 „Išlaidos iš biudžeto“ likutis, o 49 eilutėje – ta pačia suma mažesnis sąskaitos 230 „Finansavimas iš biudžeto“ likutis.

Atkreipiame dėmesį, kad pagal Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymą¹⁵ valstybės biudžeto asignavimų valdytojas turi garantuoti pavaldžių įstaigų ir savo finansinių ataskaitų teisingumą.

Apskričiai pavaldi biudžetinė įstaiga nesivadovavo teisės aktais, nes 2008 metų pabaigoje sąskaitas 200 „Išlaidos iš biudžeto“ ir 230 „Finansavimas iš biudžeto“ uždarė 24,0 tūkst. Lt didesne faktinių išlaidų suma, kuriai padengti nebuvo gautos ir panaudotos lėšos, todėl apskrities Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso sąskaitoje „Išlaidos iš biudžeto“ (aktyvas, 41 eil.) ir sąskaitoje „Finansavimas iš biudžeto“ (pasyvas, 49 eil.) nurodyti 24,0 tūkst. Lt mažesni likučiai.

Apie šį neatitikimą ir teiktą rekomendaciją apskritis buvo informuota 2009 m. gegužės 8 d. raštu Nr. S-(31-1.10.1)-927 „Dėl audito metu nustatytų klaidų, pažeidimų ir neatitikimų pavaldžioje įstaigoje“.

5. Rekomendacijos

Rekomenduojame apskričiai patikėjimo teise valdomus suformuotus žemės sklypus užregistruoti apskaitoje ir apskaitos registruose patikslinti užregistruotų žemės sklypų nominalias vertes ir jų plotus (ataskaitos 2 dalis).

6. Kiti pastebėjimai

¹⁴ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymu Nr. 70 patvirtintos Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (su vėlesniais pakeitimais), 266 p., 295.1 p.

¹⁵ Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas, 1995-12-05 Nr. I-1113 (su vėlesniais pakeitimais), 8 str. 4 d. 3 p.

Apie audito metu nustatytas kitas klaidas ir neatitikimus apskritis buvo informuota žodžiu ir Valstybės kontrolės 2009 m. gegužės 8 d. raštu Nr. S-(31-1.10.1)-927. Apskritis daugelį rekomendacijų įgyvendino.

Neįgyvendintų rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. 1 priedą).

Apskričiai pavaldžios biudžetinės įstaigos – Valkininkų ir Merkinės pagrindinės mokyklos, Druskininkų sanatorinė mokykla, Rudnios ir Simno specialiosios mokyklos – dėl atliktų audito procedūrų atitinkamai informuotos Valstybės kontrolės 2009 m. gegužės 14 d. raštu Nr. S-(31-1.11.1)-1006 ir 2009 m. gegužės 15 d. raštais: Nr. S-(31-1.11.1)-1037, Nr. S-(31-1.11.1)-1038, Nr. S-(31-1.11.1)-1039 ir Nr. S-(31-1.11.1)-1036.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Lina Nalivaikienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
 „Dėl Alytaus apskrities viršininko
 administracijoje atlikto finansinio
 (teisėtumo) audito rezultatų“
 1 priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

(dokumento data, registracijos numeris)

(dokumento sudarymo vieta)

Reko- menda- cijos eilės Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
1.	Atstatyti buhalterinėje apskaitoje sąskaitų 200 „Išlaidos iš biudžeto“ ir 230 „Finansavimas iš biudžeto“ 24,0 tūkst. Lt likučius	Alytaus apskrities viršininko administracija	Ištaisyti ir parodyti 2009-06-30 balanse	2009-06-30
2.	Patikėjimo teise valdomus žemės sklypus užregistruoti apskaitoje ir apskaitos registruose patikslinti užregistruotų žemės sklypų nominalias vertes ir jų plotus	Alytaus apskrities viršininko administracija	Apskaičiuoti apskaitos registruose ir parodyti 2009-06-30 balanse	2009-06-30
(Pareigų pavadinimas)			(Vardas ir pavardė)	
(Kontaktinė informacija)				